

7.6.2022

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

oikeusvaltioperiaatteesta ja mahdollisesta Puolan kansallisen
elpymissuunnitelman hyväksymisestä
(2022/2703(RSP))

**Damian Boeselager, Terry Reintke, Francisco Guerreiro, Piernicola
Pedicini, Ernest Urtasun, Eleonora Evi, Rosa D'Amato, Daniel Freund,
Damien Carême, Rasmus Andresen, Gwendoline Delbos-Corfield, Ignazio
Corrao, Marcel Kolaja, Alice Kuhnke, Monika Vana, Mikuláš Peksa,
Alviina Alametsä, Michèle Rivasi, Sylwia Spurek, Benoît Biteau, David
Cormand, Mounir Satouri, Caroline Roose, Yannick Jadot, Saskia
Bricmont, Tilly Metz, Tineke Strik, Katrin Langensiepen, Bas Eickhout,
Sara Matthieu, Kim Van Sparrentak, Alexandra Geese, Henrike Hahn,
Sergey Lagodinsky, Jordi Solé, Margrete Auken, Erik Marquardt**
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma oikeusvaltioperiaatteesta ja mahdollisesta Puolan kansallisen elpymissuunnitelman hyväksymisestä (2022/2703(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
  - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 1, 2, 4 ja 19 artiklan,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 49 artiklan,
  - ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja siihen liittyvän Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön,
  - ottaa huomioon 21. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman ilmasto-, energia- ja ympäristöalan valtiontuen suuntaviivoista¹,
  - ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2022 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteesta ja unionin tuomioistuimen päätöksen seurauksista²,
  - ottaa huomioon 5. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman meneillään olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolan ja Unkarin kuulemisista³,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että unioni perustuu arvoihin, jotka koskevat ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet, ja jotka on sisällytetty SEU-sopimuksen 2 artiklaan, EU:n perusoikeuskirjaan sekä kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin; ottaa huomioon, että nämä jäsenvaltioille yhteiset arvot, jotka kaikki jäsenvaltiot ovat vapaasti hyväksyneet, muodostavat unionissa asuvien henkilöiden oikeuksien perustan;
- B. toteaa, että mikä tahansa selvä vaara, että jokin jäsenvaltio loukkaa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja, ei koske ainoastaan sitä jäsenvaltiota, jossa vaara toteutuu, vaan vaikuttaa myös muihin jäsenvaltioihin, niiden keskinäiseen luottamukseen sekä unionin ja sen toimielinten toiminnan sekä sen kansalaisten unionin

---

¹ EUVL C 184, 5.5.2022, s. 163.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0074.

³ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0204.

oikeuden mukaisten perusoikeuksien perimmäiseen luonteeseen;

- C. ottaa huomioon, että EU:n taloudellisten etujen asianmukainen suojaaminen on mahdotonta ennen kuin Puolan oikeusjärjestelmän riippumattomuus palautetaan kokonaan; katsoo, että ennen tätä Puolan on mahdotonta täyttää elpymis- ja palautumistukivälineen asiaankuuluvia arviointikriteerejä, mikä tarkoittaa, että Puolan oikeusjärjestelmän palauttaminen on ennakoedellytys sen suunnitelman myönteiselle arvioinnille;
- D. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa⁴ edellytetään, että valvonnasta vastaavilla elimillä on lakisääteinen toimeksianto ja hallinnolliset valmiudet huolehtia tehtävistään riippumattomasti, ja että itse ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi korostetaan, että tehokas oikeussuoja on sisäisen valvonnan järjestelmän toiminnan edellytys;
- E. ottaa huomioon, että parlamentti kehotti 21. lokakuuta 2021 komissiota ja neuvostoa pidättäytymään hyväksymästä Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmaluonnosta, kunnes Puolan hallitus panee unionin tuomioistuimen ja kansainvälisten tuomioistuinten tuomiot täysimääräisesti ja asianmukaisesti täytäntöön, ja varmistamaan, että suunnitelman arvioinnissa taataan asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattaminen erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuden turvaamisen osalta;
- F. ottaa huomioon, että parlamentti korosti 10. maaliskuuta 2022⁵, että elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten kansallisten suunnitelmien hyväksymisen ehdoksi olisi asetettava kaikkien elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 19 artiklassa ja liitteessä V vahvistettujen 11 kriteerin täytyminen;
- G. ottaa huomioon, että 5. toukokuuta 2022⁶ parlamentti pyysi, että komissio ja neuvosto eivät hyväksyisi Puolan ja Unkarin elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisia kansallisia suunnitelmia ennen kuin molemmat maat ovat noudattaneet täysimääräisesti kaikkia talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettuja maakohtaisia suosituksia oikeusvaltioperiaatteesta ja ennen kuin ne ovat panneet täytäntöön kaikki asiaankuuluvat unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot;
- H. ottaa huomioon, että komission puheenjohtajan 19. lokakuuta 2021 parlamentille ehdottamia kolmea edellytystä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen maksamiselle Puolalle, eli 1) laittoman kurinpitojaoston purkaminen, 2) erotettujen tuomarien palauttaminen tehtäviinsä, ja 3) tuomarien kurinpitojärjestelmän muutokset, ei ole täytetty;
- I. ottaa huomioon, että Ukrainan sodan puhkeamisen jälkeen Puolan viranomaiset ovat toteuttaneet useita toimenpiteitä, jotka ovat suoraan ristiriidassa komission

---

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12. helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta. EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

⁵ Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2022 oikeusvaltioperiaatteesta ja unionin tuomioistuimen päätöksen seurauksista. Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0074.

⁶ Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. toukokuuta 2022 meneillään olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolaa ja Unkaria koskevista kuulemisista. Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0204.

puheenjohtajan asettamien kolmen ehdon kanssa, mukaan lukien muun muassa puolalaisen tuomarin Anna Głowackan pidättäminen tehtävistään 25. helmikuuta 2022 unionin oikeuden ja unionin tuomioistuinten tuomioiden soveltamisen vuoksi; ottaa huomioon, että Puolan presidentti asetti yli 200 virheellisesti nimitettyä (kansallisen tuomarineuvoston (NCJ) pyynnöstä) nk. uutta tuomaria, joista neljä nimitettiin korkeimpaan oikeuteen; ottaa huomioon, että 10. maaliskuuta 2022 oikeusministeri Zbigniew Ziobron pyynnöstä politisoitu ja täysin alisteinen ”perustuslakituomioistuin”, johon osallistui nk. sijaistuomareita, heikensi Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan pätevyyttä Puolassa kyseenalaistamalla Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Puolan tuomioistuinten kyvyn tutkia tuomareiden nimittämisen oikeellisuutta ja uuden kansallisen tuomarineuvoston riippumattomuutta;

- J. ottaa huomioon, että Puolan parlamentin molemmat kamarit käsittelevät parhaillaan useita lakiesityksiä, kuten muutoksia korkeimmasta oikeudesta annettuun lakiin ja muihin lakeihin sekä muutoksia kansallisesta tuomarineuvostosta annettuun lakiin ja muihin lakeihin;
- K. ottaa huomioon, että komission jäsenten kollegio päätti esittää ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi siten, että kaksi komission varapuheenjohtajaa äänesti sitä vastaan ja että yksi komission varapuheenjohtaja ja kaksi muuta komission jäsentä esitti kirjallisia huolenaiheita;
1. tuomitsee jyrkästi komission myönteisen arvion Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta huolimatta SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen, myös oikeusvaltioperiaatteen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden, nykyisistä ja jatkuvista loukkauksista sekä sen, että suunnitelma ei ole elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistettujen myönteisen arvioinnin edellytysten mukainen; muistuttaa, että tällaisia rikkomuksia on dokumentoitu laajasti tuomioistuinten tuomioissa, EU:n toimielinten kannoissa, mukaan lukien SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukainen meneillään oleva menettely, ja kansainvälisissä järjestöissä; muistuttaa, että tuomioistuinten tuomioiden ehdoton noudattaminen ei ole neuvoteltavissa eikä sitä voida pitää pelinappulana;
  2. kehottaa painokkaasti neuvostoa pidättymään hyväksymästä Puolan elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisesti esittämää kansallista suunnitelmaa, kunnes se on noudattanut täysimääräisesti elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen vaatimuksia ja erityisesti sen 22 artiklaa, joka koskee unionin taloudellisten etujen suojaamista eturistiriidoilta ja petoksilta, kaikkia talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisia suosituksia oikeusvaltioperiaatteen alalla sekä kaikkia asiaankuuluvia EU:n tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioita;
  3. muistuttaa, että komission olisi perussopimusten valvojana käytettävä kaikkia käytettävissään olevia välineitä varmistaakseen SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen noudattamisen ja EU:n lainsäädännön ensisijaisuuden; katsoo, että Puolalle elpymis- ja palautumistukivälineen nojalla suoritettavien maksujen ehtona on oltava, että kaikki asiaankuuluvat Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot pannaan täysimääräisesti täytäntöön, ja että muutoin kyse olisi merkittävästä luottamuksen rikkomisesta; korostaa, että parlamentti

on valmis reagoimaan sen mukaisesti ja käyttämään kaikkia käytettävissään olevia välineitä, myös epäluottamuslausetta, SEUT-sopimuksen 234 artiklan mukaisesti;

4. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, neuvostolle, komissiolle, alueiden komitealle ja Euroopan neuvostolle.